

Skog Alnarp

Gallrar fram ädellövskogen

Ibland är aktivt skogsbruk en förutsättning för att skapa naturvärden. Forskarna testar möjligheterna på det som blir några av landets vackraste försöksytor.

– Det finns mycket betesmark som växt igen till täta blandskogar. Genom röjning och gallring kan de omvandlas till skogar med ädellöv. Därmed gynnas både den biologiska mångfalden och det blir trevliga skogar att vistas i, säger professor Magnus Löf.

ATT röja fram ekskog, eller andra ädla lövträd, är inget nytt. Det nya är att möjligheterna utvärderas vetenskapligt. Det ger systematisk kunskap om resultat och arbetsmetoder.

Den biologiska mångfalden kartläggs och inte minst värderas i vad mån människor uppskattar den nya skogen. Med andra ord vägs skogens sociala värden in, vilket är ganska ovanligt. Oftast ligger allt fokus på biologisk mångfald.

Dessutom ger det försiktiga skogsbruket intäkter.

UTGÅNGSPUNKTEN är ganska täta blandskogar.

För uppåt 100 år sedan var det betesmarker. Nu har de vuxit igen. Om inget görs tar

Professor
Magnus Löf

gran och i viss mån bok över på sikt.

I de här skogarna har drygt femtio ytor valts ut som vardera är ett hektar stora. Hälften sköts aktivt. Hälften lämnas orörda och fungerar som kontrolltytor.

Eftersom det är ett norskt-svenskt projekt (finansierat av Norge och koordinerat av Björn Nordén) finns också flera lokaler runt Oslofjorden.

Många frågeställningar är liknande de i Ekprojektet, under ledning av professor Frank Götmark, som även deltar i detta projekt.

FÖRSÖKSYTORNA lades ut år 2016 och efterföljande vinter genomfördes en försiktig gallring. En knapp tredjedel togs bort (30 procent av grundytan), i första hand gran och björk, men även en del ek och asp.

En hel del klenare stammar har också röjts bort för att öka ljusinsläppet till markskiktet.

Virket flisades och såldes som energi till värmeverk.

– Vi hade hoppas att uttaget skulle betala gallringen, men det tycks vara på gränsen. Vi är inte riktigt klara med sammanställningen ännu.

– Även om det ligger bortom projektet tror jag att det på liknande marker även går att plocka ut vissa mängder fint kvalitetstimmer, samtidigt som andra värden behålls,

Aspanäs i Östergötland före gallring, provytan är en del av Boxholms skogar.

säger Magnus Löf.

– Nästan all ädellövskog har uppkommit och formats genom skötsel. Det är ibland ett missförstånd att den mår bäst av att lämnas till fri utveckling.

– Historiskt är ädellövskog utsatt för enorm kulturpåverkan, och ibland bör den skötas genom aktiva åtgärder även om målet är biologisk mångfald. Det här kan vara ett sätt att återskapa effekten av gamla brukningsmetoder.

Dessutom är det ett relativt billigt sätt att anlägga ny ädellövskog. Potentialen med lämplig mark för sådan skötsel runt 100 000 hektar.

PROJEKTET, med en total

budget på 8,5 miljoner kronor, heter Transforest. Namnet anspelar på transformeringen av skogar.

Flera kommuner har ställt upp med mark tillsammans med Baroniet Adelswärd, Boxholms skogar, Fortifikationsverket, Hovetorp, Skogssällskapet och Statens Fastighetsverk.

– Det har varit ett positivt gensvar hos markägarna, vilket känns uppmuntrande.

– De kulturskogar som skapas antar vi blir uppskattade både av en mängd arter och människor. Jag tror det här kan vara ett kostnadseffektivt sätt att få fram områden som ett komplement till reservat, säger Magnus Löf.

Kontakt

Magnus Löf, magnus.lof@slu.se, 070-383 53 86

Redaktör nyhetsbrevet

Pär Fornling: par.fornling@slu.se